

An dhutsadh úw xi abtsin an Ebreotsik

**Na Dios in tawnálich xo' an
atiklábtsik k'al nin Chakámilk'i**

1 Ti weje'ich, na Dios in tawnámal yánfl ni weje' pakéliltsik ani k'e'etich k'e'etich xan tin tawnámal k'al nin t'iltsíxiltsik. ²Xo', tin ok'ontal jeché' a k'ij, tu tawnál k'al nin Chakámil. Na Dios in t'aja' an k'ay'látsik k'al tin kwenta jeché' nin Chakámil ani Jajá' in jiltámal xowa'kich xi wa'ach. ³Na Jesús ja'ich nin tajax labidh t'okát na Dios ani tu xalk'antsalich xan ti jeye na Dios. Jajá', ja'ich nin teykóm ejtal xowa'wa'ach k'al nin cháp nin káwintal. Tam ti ok'on ti ku wixk'intsi an ti walastalábil, buxkan tin eját nin t'okat k'wajtalábil na Dios tú' walk'i!.

**Nin Chakámil na Dios más Ja'
púlek ké an t'okat abatwáletsik**

⁴Nin Chakámil na Dios in bajaw ka k'wajay más ultaláb ké an t'okat abatwáletsik; pos Jajá', kom u Chakámlab k'al a Dios, in bach'úmal jun i awiltaláb más púlek ké an t'okat abatwáletsik.

⁵Na Dios yab jayk'i in utsámal ni jun i t'okat abatwále xan tin utsa' na Kristo enhé':

Tatá' tu Chakámil;
Naná' tu utsámalich xo' abal tu Chakámil; nibal in ulúmal jayk'i enhé' k'al tin kwenta jun i t'okat abatwále:
Naná' ne'ech kin k'wajay tin Táta'láb abal jajá'
ani jajá' ne'ech ka k'wajay ti chakámlab k'al Naná'.

⁶Por tam ti na Dios in xalk'a' nin ok'ox Chakámil ban k'ay'lá, in ulu enhé':

Ka k'ak'ná k'al ejtal nu t'okat abatwálejiltsik.

⁷K'al tin kwenta an t'okat abatwáletsik, na Dios in ulu enhé':
U t'ajál ke nu t'okat abatwálejiltsik,
ka wenk'on jelti ik'
ani nu t'ójontsixiltsik, ka
wenk'on jelti k'amal.

⁸Por k'al tin kwenta nin Chakámil, in ulal enhé':

Dios, Tatá' ne'ech ta tak'ix malilíl i k'ij;
ani Tatá' in lujtalk'i i tak'ix.

⁹A k'anidhámal xi lujat ani a pojkámal xi yab alwa';

jaxtám na Dios, na Diosil ti
takwyámal Tatá'
ani ti pidhámal ta' más ti
k'ijidhtaláb ké na juniktsik.

¹⁰In ulal jeye enché':
Tatá' Ok'óxláb, tam ti tujey ejtal,
a k'wajba' nin tujtal an
chabál
ani k'al na k'ubak ta t'aja' ejtal
an walk'i!.

¹¹Jeché'tsik ne'ech ka ok'on, por
Tatá' ne'ech ki jilk'on malilíl
i k'ij.

Ejtal jeché'tsik, ne'ech ka k'ejmé
jelti k'udhk'um;

¹²ne'ech ka paka' ani ne'ech ka
jalk'uy jelti jun i xeketláb.
Por Tatá', malilíl i k'ij yab i
jalk'unal

ani yab jayk'i ne'ech ka kó'oy a
ok'ontal.

¹³Na Dios, yab jayk'i in utsámal ni
jun i t'okat abatwále xan tin utsa'
na Kristo enché':

Ki buxkan tu eját, asta ke Naná'
tu átantsi ejtal xi ti at'ál.

¹⁴Ejtal an t'okat abatwále, i
ejattalábk'itsik, xi k'wajat ti
t'ójontsix ta Dios, abadh abal kin
tolmiytsik xi ne'ech kin bach'u an
lo'eltaláb.

Yejat ki belkóm t'ajat an lo'eltaláb

2 Jaxtám ti yejat t'ajat ki
exbay xowa' i ach'ámalich
abal yab ki k'ibdha' an bél. ²Nin
tsubaxtalábil na Dios xi t'iladzh ti
weje' k'al an t'okat abatwáletsik,
ja'ich jun i pulek tak'ixtaláb. Xi
walbintsik ani in ch'ikat t'aja'
jeché' an tak'ixtaláb, pidhantsik
ti yajtsiktaláb xan tin tomnál kin
bach'u. ³¿Pos jan ti ne'ech ki ejto

ki jek'a' an yajtsiktaláb max yab ki
beletna' jeché' an pulek lo'eltaláb?
Pos Jajá' an Ok'óxláb in ok'ox
t'ilámal jeché' an lo'eltaláb ani tayíl,
xin ach'a'tsik jeché' an tsubaxtaláb,
in exbaytsik ani tu wat'bantsi weye.
⁴Aníl jeye, na Dios in lej tsuk'ámal
k'al i exóltsik, k'al i labidhtalábttsik,
k'al yán i labidh labandhaxtalábttsik
ani k'al xowa' an T'okat Ejattaláb tu
pidhámal k'e'etich k'e'etich, jelt xan
ti Jajá' in le'na'!

Na Jesukristo, i inik jeye

⁵Na Dios yab in k'wajbámal
bin tak'ixtal i t'okat abatwáletsik
jachan' an k'ay'lá xi ne'ech ka
wa'chin tayíl, xi xo' in k'wajat u
t'ilál. ⁶Por jun xita' in ulu enché'
ban T'okat Dhuslab:

Dios, ¿jant'ey in éy an inik abal
ki k'wajay ta chalpax k'al
jajá' tin kwenta?
¿Jant'ey in éy an inik xu chemel,
abal a beletnál?

⁷A k'wajbámal wé' i k'ij
más cha'at ké an t'okat
abatwáletsik,
por a pidha' an ti labidh
t'okattaláb, an ti
k'ak'naxtaláb
ani an ti awiltaláb ba ejtal xowa'
a t'ajámal.

⁸Ejtal a k'wajba' ba jajá' in
tak'ixtal.

Jaxtám, tam ti k'wajbá ejtal abal
ka k'wajay tak'nél k'al an inik, na
Dios yab in jila' ni jun xata' xi yab
ne'ech ka k'wajay tak'nél k'al an
inik. Por bélk'i i chu'tal abal k'al
yab ejtalk'i tu t'ajnal ti k'ij. ⁹Por
i chu'tal na Jesúz, xi na Dios in
k'wajba' wé' i k'ij más cha'at ké

an t'okat abatwáletsik. Na Dios, k'al nin k'anidhaxtal, in walka' ka chemech abal ejtaltsik tin alwa'bíl; ani xo', in ko'olich an labidh t'okattaláb ani an k'ak'naxtaláb k'al tin kwenta an chemlá xin tamu.

¹⁰Ejtal xowa' wa'ach, k'wajat abal a Dios ani abal Jajá'k'i tin kwenta. Na Dios in lé' ke ejtal nin chakámlitsik, ka k'wajay jeye ba nin t'okat labidhtalábil. Jaxtám na Dios ti ko'ol kin t'oojojoy, k'al an yajtsiktaláb xin bach'u na Jesukristo xi jajá'tsik nin Lo'óxil.

¹¹Abal xu t'okwábtsik ani xu t'okox, jayéchk'i tu dhabaláb k'al jachan' an Tátal'láb. Jaxtám nin Chakámil na Dios yab u tidhenal kin bijiy tin at kidhábtsik, ¹²tam in ulal enhé' an T'okat Dhuslab:

Ne'ech tu t'ilá' ba nu at
kidhábtsik ani ne'ech tu
ajatnantsi ti ajatláb ban
junkuntaláb.

¹³In ulal jeye enhé':

Naná' ne'ech ku óntsi ku bela'
na Dios.

Ani in wits'k'owal kin ulu enhé':
Teché' in k'wajat, k'al an
chakamtsik xi tin pidhámal
na Dios.

¹⁴Xu chakámlábtsik ba jun i kidhtaláb, jununúl ani' nin t'u'úl ani nin xich'ál; anchan' jeye na Jesús, nin t'u'úl ani nin xich'ál jáyk'i jelti wawá' abal kin ejto ka chemech ani anchan', kin k'ibdha' jachan' xin ko'ol an awiltaláb ti chemdhax, xi ja'ich an lej at'ax.

¹⁵Anchan' tin lo'o xu kó'yábtsik jelti jolib k'al an lej at'ax abal in jik'náltzik an chemlá. ¹⁶Pos tsubax, Jajá' yab tsí'nek abal kin tolmiy i

t'okat abatwáletsik, tsí'nek abal kin tolmiy nin kidhtaltsik na Abraham. ¹⁷Ani abal kin t'aja' jachan', yejat kin junu jelti nin kidhábtsik abal kin bajaw ka k'wajay jelti jun i lujat ani i yajnantsix ok'lek pále'tsik tin tamét na Dios ani abal kin wék'ontsi ti walastaláb an atiklábtsik, k'al tin kwentak'i an chemlá xin tamu. ¹⁸Ani anchan' jelt xan ti Jajá' in ach'a' i yajtsiktaláb ani taktamiyat, xo' in ko'ol i awiltaláb abal kin tolmiy ejtal xu taktamiyábtsik jeye.

Na Jesús más uluts ké na Moisés

3 Kidháblábtsik xi t'okodhich, kom tatá'tsik ja'ich xi kanidhich k'al na Dios abal ki dhabalnájich k'al Jajá', ka exla' alwa' na Kristo Jesús, an abatwále ani an lej ok'lek pále' k'al ni belomtalábil. ²Pos na Jesús yab jayk'i in ch'ikat t'ajámal na Dios, xi k'ál ti bijidh abal kin t'aja' jeché' an t'ojláb, jelt xan ti na Moisés k'wajay jeye ti t'ójontsix in lujtalk'i ba putál nin k'imá' na Dios. ³Na Jesús yejat más ka k'ak'ná ké na Moisés, jelt xan ti jun i kúbal atá in bach'wal más i k'ak'naxtaláb ké an atá xin kubál. ⁴Ejtal an atátsik yejat ka k'wajay kubadu k'al jun xita'; por na Dios ja'ich nin t'ajámal ejtal xowa' wa'ach. ⁵Anchan' pé, na Moisés k'wajay ti t'ójontsix in lujtalk'i ba putál nin k'imá' na Dios; nin t'ojlábil, ja'ich kin t'ilá' ejtal xowa' na Dios ne'ech kin ulu más tayíl. ⁶Por na Kristo, k'wajat lujat jelti an chakámláb ba jachan' nin k'imá' na Dios. Jeché' nin k'imá' na Dios, ja'ich wawá'ich, xu k'wajat

jelti jachan' an atá, max ki óntsích ku k'wajay in lujtalk'i ani ki bela' asta tin ok'ontal ani u kulbél k'al tin kwenta an aytsixtaláb xi ko'ol.

**An koyóxnich abal xin
belálichtsik na Dios**

⁷Jaxtám, xan tin ulal enhé' an T'okat Ejattaláb ban T'okat Dhuslab:

Max ka ach'a'tsik xo' ti tawnál na Dios,

⁸yab ka chapikmédha'tsik na ejattal jelt xan tin t'ajámaltsik xi tomnaxnék ani in taktamiyámal na Dios ban chabál xon ti yab k'wajtsidh.

⁹Taja!, tin taktamiytsik na weje' pakéliltsik, maske tin nakíl chab inik i tamub in chu'u xowa'kich xi Naná! u t'aja!.

¹⁰Jaxtám tin chakuy k'al jachan' an atiklálbsik ani u ulu enhé': "Ech'ek'i xe'echtsik k'ibchonék nin ejattal ani yab in le'námal ti kin exlantsi an tu bélil."

¹¹Jaxtám tin chakuy k'al jajá'tsik ani u lej utsa'tsik tsubax, ke yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch k'al Naná!.

¹²Kidháblálbsik, ka kó'oy t'ajat i kwenta abal ni jun xita' xi tatá'tsik, yab kin kó'oy in ejattal yab alwa' ani yab u belom xi ka pílmédhá k'ál ba na Dios xi ejat. ¹³Ka kó'oysik i kwenta abal yab ka tamu anchan', ki táwnáxintsik jún ani jún tsudhey ka tsudhey, lejat u k'wajat jeché' an k'ij, abal ni jun xita' xi tatá'tsik, yab ka k'ambyiat k'al an walastaláb ani

ka pojkaxmé nin ejattal. ¹⁴Pos max ki óntsi ku k'wajay junini' ni chalab asta tin ok'ontal, k'al an belomtaláb xi kó'yám asta tin tujtal, ne'ech tám ki kó'oy weye xowa' in ko'ol na Kristo.

¹⁵Enché' tu ulwáb:

Max ka ach'a'tsik xo' ti tawnál na Dios,
yab ka chapikmédha'tsik na ejattal jelt xan tin t'ajámaltsik xi tomnaxin.

¹⁶¿Jita' pé xin axtsitsik tin káwintal na Dios ani tayíl tomnaxintsik? Ja'ich jachan' ejtal xi káldhátsik k'al na Moisés ban chabál xi Ejipto.

¹⁷¿Ani k'al jita' k'ál ti k'wajay na Dios u chakúl chab inik i tamub? Ja'ich k'al xin wala'tsik; xi chechemtsik ban chabál xon ti yab k'wajtsidh. ¹⁸¿Ani jita' na Dios in lej utsa' tsubax ke yab ne'ech ka ochichtsik abal ka koyóch junax k'al Jajá'? Ja'ich xi yabtsik t'ajxin ti k'ij. ¹⁹Pos i chu'tal ke yabtsik in ejto ka ochich abal ka koyóch k'al na Dios kom yabtsik belmách.

4 Jaxtám, lejat xo' bél i ko'ol xowa' in ulúmal na Dios abal ku ochich tu koyol k'al Jajá!, yejat ki kó'oy i kwenta abal yab telab tá' yab kin ejto ka ochich taltsik xi tatá'tsik a kidhtal. ²Pos wawá!, u t'iltsidhich weye an ti tsubaxtaláb k'al tin kwenta an lo'eltaláb jelti jajá'tsik; por jajá'tsik yab xata' tin éyna' tam tin ach'a' jachan' an tsubaxtaláb, abal in ach'a'tsik ani yab in bela!. ³Por wawá! xi belámalich, ja'ich xi exomich tu ochel ba jachan' an koyóxnich. Por k'al tin kwenta xi yabtsik in bela' na Dios, in ulúmal enhé':

Jaxtám tin chakuy k'al jajá'tsik
 ani u lej tsubax utsa',
 ke yab ne'ech ka ochichtsik abal
 ka koyóch k'al Naná'.

Por na Dios k'ejele in ok'yámalich
 nin t'ojlábil asta tam tin t'ajámal an
 k'ay'lá; ⁴ pos ta' k'wajat ban T'okat
 Dhuslab xon tin ulal enhé! k'al tin
 kwenta in k'ítsájil an koyóxnich:

Na Dios koyóch tin búkláb a
 k'ítsá, k'al ejtal an t'ojláb
 xin t'aja'.

5 Ani in ulal juní an T'okat Dhuslab
 enhé!:

Yab ne'ech ka ochichtsik abal ka
 koyóch k'al Naná'.

6 Por bél u k'ibel taltsik ka ochich
 ba jachan' an koyóxnich; ani xi
 jidhtal in ach'ámaltsik jeché! an
 tsubaxtaláb k'al tin kwenta an
 lo'eltaláb, yab ochich abal in
 ch'ikat t'aja'tsik. **7** Jaxtám, na Dios
 tin bijyámal juní jun i k'ij: ja'ich
 jeché'ich i k'ij. Pos na Dios tu
 tawnál k'al xowa' in ulu na Dabid
 más tayílich, ban T'okat Dhuslab
 xin ulal enhé!:

Max ka ach'a'tsik xo' ti
 tawnál na Dios, yab ka
 chapikmédha'tsik na ejattal.

8 Max pidhnékak an israelitatsik
 jachan' an ti koyóxnich k'al na Josué,
 na Dios yabichak in wits'k'ómal kin
 bijiy k'e'et i k'ij. **9** Anchán' pé, bél
 wa'ach jun i t'okat koyóxnich abal
 xin belálichtsik na Dios; **10** pos xu
 ochelich ti koyol k'al na Dios, u
 koyolich k'al nin t'ojlábil jelt xan ti
 na Dios ti koyóch k'al nin t'ojlábil.

11 Yejat pé ki t'aja' an cháplob ku
 ochich ba jachan' an koyóxnich, pos
 yab telab tá' kin wéwna' jun xita'
 xowa' in t'ajámal xi yabtsik belmách.

12 Pos nin káwintal na Dios ejat
 ani in ko'ol i awiltaláb. Más ja'
 ch'upidh ké jun i machét xi tamatk'i
 ti wi'idh; u ochel asta más alk'idh
 ba ni itsích ani ba ni ejattal. Tu
 exlantsal xowa' i chalpayal ani
 xowa' i le'nál ki t'aja' ti itsích. **13** Yab
 wa'ach ni jun xata' xowa' xi t'ajadh
 k'al a Dios, xi ne'ech ka ejtowat ka
 chink'ontsat k'ál; ejtal k'wajat tejwa'
 ani in telál jachan' xi ne'ech ti ku
 lújundha' tayíl.

Na Jesús ja'ich nu lej ok'lek pále'

14 Na Jesús, nin Chakámil na
 Dios, ja'ich ni lej ok'lek pále'il
 xi ochenekich tin tamét na Dios.
 Jaxtám ti yejat ki óntsi ku k'wajay
 junini'k'i k'al ni belomtal. **15** Pos
 ni lej ok'lek pále'il, in ejtowal
 ti ku kó'ontsi ti yajnantsixtaláb
 k'al tin kwenta abal wawá' yab
 u lej likat, pos Jajá' jeye t'ajat, in
 ach'ámal xowa'kich i taktamixtaláb
 jelti wawá', por yab Ja' walbin.

16 Jaxtám, ki kontsích pé k'al
 yantam i belomtaláb ni Diosil xu
 k'anidhax t'ajat abal ti ku kó'ontsi ti
 yajnantsixtaláb ani ti ku tolmiy k'al
 nin alwa'tal, xowa'kichk'i i k'ij ti ki
 yéntsi.

5 Jun i lej ok'lek pále', u
 takwyáb ban iniktsik ani u
 bijyáb abal ka k'wajay ti ok'lek
 atiklábtsik tin tamét na Dios ani
 abal kin pidhna' an pikbantsixtaláb
 k'al tin kwenta an walastalábtsik.

2 Kom an lej ok'lek pále' u átáb jeye
 k'al an taktamixtaláb, in kó'yal
 i cha'attaláb k'al xi yabtsik lej
 chalpadh ani k'al xi k'ibchonéktsik
 ti xe'ech; **3** ani k'al tin kwenta abal
 jajá' u walbinal jeye, ko'ol kin

pidhna' i pikbantsixtaláb k'al tin kwenta nin walastalábil ani k'al tin kwenta nin walastalábil an atiklábtsik.

⁴Ni jun xita' yab ne'ech kin ejto kin bijiy tinbá' ti lej ok'lek pále'; tokot k'al a Dios ti ne'ech ka ejtowat ka takwyat ani ka pidhan jeché' an ti punk'untsixtaláb jelt xan ti támun k'al na Arón. ⁵Anchan' jeye u támnal k'al na Kristo; yab Jajá'l'k'i tin kwetém chalab tin bijyámal tinbá' ti lej ok'lek pále', k'al a Dios ti pidhan jachan' an ti punk'untsixtaláb, jelt xan ti usnék enhé':

Tatá' tu Chakámil
ani Naná' tu pidhámal xo' ti
xe'chintaláb.

⁶Jelt xan tin utsámal jeye tágk'i ban T'okat Dhuslab enhé':

Tatá' i pále' malilíl i k'ij,
anflk'i jelti na Melkisedek.

⁷Tam ti na Kristo k'wajay teché'
ti k'ayllá, in t'ajtsi ti konoxtaláb
ani ti pakabédhaxtaláb na Dios,
k'al kawidh i káwintaláb ani k'al
yantam in ja'mál in wal. Jeché'
xita' in t'ajtsi an ti konoxtaláb ani
an ti pakabédhaxtaláb, ja'ich xin
ko'ol i awiltaláb abal ka lo'wat k'al
an chemlá xi k'wajatich ne'ech kin
tamu. Axtsin an tin káwintal k'al
na Dios, kom Jajá' tokot in t'ajál
xowa' in lé' na Dios. ⁸Ani anchan',
maske Jajá' u Chakámláb k'al a
Dios, in wit'a' kin t'aja' xowa' utsan
k'al na Dios k'al tin kwentak'i an
yajtsiktaláb xin wat'na!. ⁹Ani kom
anchan' ti t'ajadh lujat t'ajat, in
bajaw ka k'wajay ultaláb k'al an
lo'eltaláb xi malilíl i k'ij abal k'al
ejtalk'i xita' k'ál ti ka exbantsat

xowa' Jajá' in ulal. ¹⁰Pos bijyat k'al
na Dios ti lej ok'lek pále' anílk'i jelti
na Melkisedek.

An k'ak'adhtaláb xin ko'ol max ki jila' tu belom

¹¹U ko'ol t'ajat yán xata' ku t'ila'
k'al jeché' tin kwenta, por t'ojláb
t'ajat ku wila' abal k'ayúmtsik t'ajat
ta exbayal. ¹²K'al tin nakílk'i an
k'ij xi wat'enekich, in tomnálichak
max i ok'tsixichtsik; por bél a
yéntsalsik ki wiltsin ti ít xowa' yab
lej t'ojláb nin káwintal na Dios. A
junwaltsik bél jelti t'ele' xi tokot in
uch'áltsik i leche, tam yejatich ka
k'aputsik i k'apnél xi yab tumax.

¹³Ani xi tokot in uch'áltsik i leche,
in junwal jelti t'ele', pos yabél in
bajúmaltsik kin exbay xant'ey in
ey an lujat xe'chintaláb. ¹⁴Por an
k'apnél xi yab tumax, ja'ich abal
xi pakdha'ichtsik. Anchan' jeye in
junwal xin wit'álichtsik kin chu'u
xowa' alwa' ani xowa' yab alwa'
abal in wit'álichtsik kin exbay.

6 Anchan' pé, ki óntsi ki t'aja' an
chápláb abal ki lujku tibá', ki
jila'ich an jidhtal ok'tsixtaláb k'al tin
kwenta na Kristo. Yabich ki t'ilál an
jidhtal ok'tsixtaláb, jelti tam i óntsal
ki t'ila' abal ki jila'ich tu walablom
xi ne'ech ti ku júna' ban k'ibeltaláb
ani k'al an belomtaláb tin kwenta na
Dios. ²Aníl jeye, jelti an ok'tsixtaláb
k'al tin kwenta an pujaxtaláb, an
k'wajbantsixtaláb an ti k'ubaklek bin
ók' an belomtsik, k'al tin kwenta tam
ka ejech ti ít an chemélomtsik ani
k'al tin kwenta an líjundhaxtaláb
xi ne'ech ka tsich tayíl. ³Pos ne'ech
ki óntsi ki t'aja' an chápláb ki lujku
tibá', max na Dios anchan' tin lé'.

4Wa'ach xin bach'úmalichtsik an tajaxtaláb jun i k'ij ani in exlálich xowa' na Dios in pidhnál. In bach'úmalich jeye an T'okat Ejattaláb, **5**in exlámalicn nin alwa' tsubaxtalábil na Dios ani nin awiltal an k'ay'lá xi ne'ech ka tsích tayíl. **6**Max ka kuxkuláchtsik, yabich ne'ech ka ejtowat ka t'ajan juní kin jila' ti walablom; pos max kin t'aja' anchan', u kalelich tám jelti max jajá'tsik t'ajat exom in pajk'iyal ti ít ban peltsidh te' nin Chakámil na Dios ani in labídhnál tin tamét an atiklábtisik. **7**In junwalich tám jelti an chabál xin dhikedhál an ja' ech'ek'i tam u ulel an áb: max jachan' an chabál in labedhantsal an ti t'ayabláb xu t'oijnaltsik taja', lábt'ajadh ti k'wajat k'al na Dios; **8**por max tokot in labedhál i k'ídh o i ani' ch'ojóltsik, yab xata' ti alwa'; yabich ne'ech ka lábt'ajan k'al na Dios ani tayíl ne'ech ka tsikan.

An aytsixtaláb xi tu tolmiyal abal yab ku witsiy ti kúx

9Kidháblábtisik, por maske naná' anchan' in káw, u cho'ób alwa' ke tatá'tsik a t'ajál xowa' alwa' kom i lo'odhichtsik. **10**Pos na Dios, lujat Ja' t'ajat ani yab ne'ech kin uk'tsi xant'ey a t'ajámaltsik k'al tin kwenta an k'anidhaxtaláb xa xalk'antsitsik na Dios tam ta tolmiy an belomtsik, ja'ich xi xo' bél i k'wajat a t'ajáltsik. **11**Por naná' u lé' ku chu'u ke ejtal tatá'tsik, ka óntsi ka t'aja' anchan' k'al yantam i ik'axtaláb asta tin ok'ontal abal ka t'ájan kidhat xowa' i k'wajat a aytsímtsik. **12**Yab u lé' ku chu'u

ki óbemétsik, más alwa' ka óntsi ka wéwnantsi tin ok'tsixtal xi k'al tin kwentak'i nin belomtal ani nin cha'attalábil, exom in bach'waltsik an jiltsixtaláb xi usnéktsik ne'ech ka pidhan k'al na Dios.

13Tam ti na Abraham utsan k'al na Dios abal ne'ech ka pidhan jun i jiltsixtaláb, na Dios in lej tsubax ulu k'al Jajá' tinbá' kom yab wa'ach ni jun xita' más púlek ké Jajá' xi ne'ech kin ejto kin éynantsi tin bij abal kin lej tsubax ulu k'ál. **14**Enché' tin ulu: "Tsubax ti ne'ech t'ajat tu lábt'aja' ani ne'ech tu pidha' yán ta kidhtaltsik." **15**Na Abraham in aytsi k'al i k'ayúmtaláb ani anchan' tin bach'u xowa' usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios. **16**Tam kin lej tsubax ulu jun xata' an iniktsik, in lej tsubax ulal k'al in bij jun xita' xi más púlek ké jajá' ani tam kin lej tsubax ulu jun xata' k'al jun i lej tsubk'axtaláb, yabich más yejat xata' kin káwlíxna!. **17**Jaxtam na Dios tin tsubk'a' k'al i lej tsubax uluxtaláb xowa' in ulal ke ne'ech kin pidhna'. In t'aja' anchan' abal in le'na' kin xalk'antsi tajax t'ajat xi ne'echtsik kin bach'u xowa' Jajá' in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'. Ani ke Jajá', yab ne'ech ka kuxkulách ani yab ne'ech kin jalk'uy ni jun xata' xowa' in ulúmal. **18**Anchan' pé, wa'ach cháb xata' xi yab ne'ech ka ejtowat ka jalk'uyat, xon ti na Dios yab ne'ech kin ejto ka k'ambixin; ani k'al jachan'tsik, na Dios tu pidhál jun i lujat k'ijidhmédhaxtaláb, wawá' xi ayal nin beletnaxtal ani i belámalich an aytsixtaláb xi Jajá' tu pidhámal. **19**Jeché' an aytsixtaláb, tu kó'ontsal in lujtalk'i

ani in tsubtalk'i an ti ejattal, jelti an pat'áltsik xu paltsinal an tan abal ka kó'yat kubat junini'k'i. Jeché' an aytsixtaláb xi ko'ol, xi ja'ich jelti an pat'ál kubdhaxtaláb, k'wajat wik'adh alwa' tin kúx in dhabúl an Lej T'okat Altá xi k'wajat ban pulek atá xon tu k'ak'náb na Dios tú' walk'i!, ²⁰ xon ti ochich na Jesús k'al wawá' ti kwenta abal ti ku japtsi an ti bél. Anchan', na Jesús in bajúmalich ka k'wajay malilíl i k'ij ti lej ok'lek pále', anílk'i jelti na Melkisedek.

Na Jesús u pále' anílk'i jelti na Melkisedek

7 Jeché' na Melkisedek, k'wajinek ti tak'ix ban bitsow xi Salem ani ti pále' abal na Dios xi púlek t'ajat. Tam ti na Abraham witsích an ti péjéx xon tin áta' an pakdha' tak'ix, kale ti bach'wáb k'al na Melkisedek ani lábt'ajan. ²Pidhan wé' na Melkisedek xowa' na Abraham in áta' ban péjéxtaláb. An bijláb Melkisedek, in lé' kin ulu ok'ox "lujat pulek tak'ix"; ani kom u pulek tak'ix Salem, xin lé' kin ulu "k'ijidhtaláb", in ulalich tám, "k'ijidh pulek tak'ix." ³Yab u xalk'anal max tátalidh ani max nána'lidh, nibal u xalk'anal max in ko'ol in weje' pakéltsik. Yab u t'ilnal xowk'i tu chakam nibal xowk'i ti chemech. Anchan', u xalk'analich jelti max u Chakámláb k'al na Dios, jun i pále', xi k'wajat malilíl i k'ij.

⁴Pos alwa'ich, ka exlantsitsik xo' tin publ na Melkisedek, pos ni weje' pakélib Abraham in pidha' wé' xowa' in k'ántsámal an pakdha' tak'ix ban péjéxtaláb. ⁵Nin tak'ixtal

na Dios xin jilám dhutsadh na Moisés in ulal enhé': an pále'tsik xu kidhtaláb k'al na Lebí in ko'ol i awiltaláb kin kontsi an atiklátsik wetsik ejtal xowa'kich, maske in ja'úb, pos u kidhtalátsik jeye k'al na Abraham jelti jajá'tsik. ⁶Por na Melkisedek, maske yab u kidhtaláb k'al na Lebí, in bach'k'untsi xi wé' na Abraham. Jeché' na Abraham, ja'ich xi usnék ke ne'ech ka pidhan jun xata' k'al na Dios. Anchan' ti lábt'ajan na Abraham k'al na Melkisedek; ⁷ani yab xita' ne'ech kin ejto kin ulu ke xu lábt'ajax, más ja' chipíl ké xu lábt'ajnal. ⁸Wawá'k'i teché', xin bach'wältsik xi jeché' wetsik, ja'ich i iniktsik xu chemel; por k'al tin kwenta na Melkisedek, an T'okat Dhuslab in t'ilál jelti jun xita' xi bél ta' k'wajat ejat. ⁹Ani ne'ech ki ejto ki ulu ke na Lebí ani ejtal an pále'tsik xu kidhtaláb k'al jajá', xi xo' in bach'wältsik jeché' wetsik, in pidhámätsik jeye wetsik na Melkisedek támk'i jachan' tam ti na Abraham in pidhna'; ¹⁰abal tam ti tám, bél taja' ti kitámtetsik bin t'u'úl na Abraham tam ti na Abraham kale ti bach'wáb k'al na Melkisedek.

¹¹An atiklátsik xi Israel, in bach'u an tak'ixtaláb tin k'ubak an lebitatsik xu pále', xu kidhtalátsik k'al na Arón. Por xo', max jeché'tsik tsubax lejtal tin t'ajámätsik ka lujkun xin wéwnátsik jeché' an tak'ixtaláb, tám, yabichakwi'ik yéntsidh ka wa'chin ít i pále' xi jáyk'i na Arón, tokot xi jáyk'i na Melkisedek. ¹²Pos tam ka jalk'uyat an pále'tsik, yejat jeye ka jalk'uyat an tak'ixtaláb; ¹³ani ni Ajátik,

xin ulal an T'okat Dhuslab enché' k'al Jajá' tin kwenta: k'e'et jeye i kidhtaláb xi tál týyk'i ba na Israel, xon ti yab jayk'i kalnek ni jun i pále! ¹⁴Abal cho'óbte alwa', ke ni Ajátik tál bin kidhtal na Judá; ani na Moisés, yab in t'ila' ni jun xata' k'al tin kwenta jeché' an kidhtaláb tam tin t'ila' an pále'tsik.

¹⁵Ani jeché', más tejwa'ich t'ajat tam ti an ít pále' xi xalk'an, in junwal jelti na Melkisedek. ¹⁶Yab in bajúmal ti pále' abalk'i an tak'ixtaláb in ulúmal ke yejat ka tsích ba jun i kidhtaláb, in bajúmal ti pále', k'al tin cháp jun i xe'chintaláb xi yab ne'ech ka ejtowat ka k'ibdhá. ¹⁷Pos jeché', ja'ich xowa' in ulal na Dios k'al Jajá' tin kwenta:

Tatá' ja'ich jun i pále' xi ne'ech
ki k'wajay malilíl i k'ij,
anílk'i jelti na Melkisedek.

¹⁸Jaxtám, an jidhtal tak'ixtaláb wék'oyat abal yab t'ajat likat ani yab xata' ti alwa'; ¹⁹pos an tak'ixtaláb xin jila' dhutsadh na Moisés yab xata' in lujku. Ani xo', tin kuxúl, i ko'ol jun i aytsixtaláb más alwa', xi k'ál tu utelich weye ba na Dios.

²⁰Na Dios, ja'ich in t'aja' jeché' k'al jun i lej tsubax uluxtaláb. ²¹Xi k'e'et an pále'tsik, yab bijidh k'al ni jun i lej tsubax uluxtaláb, por k'al tin kwenta jeché' an pále', bijyat k'al jun i lej tsubax uluxtaláb; pos ban T'okat Dhuslab u usnal enché':

An Ok'óxláb in lej tsubax ulúmal
ani yab ne'ech kin jalk'uy:
"Tatá' ja'ich jun i pále' xi ne'ech
ki k'wajay malilíl i k'ij,
anílk'i jelti na Melkisedek."

²²Jaxtám, na Jesús ja'ich nin lej tsubk'ál jun i lejkintaláb más alwa' kékxi ok'ox. ²³Xi k'e'et an pále'tsik, yaneytsik t'ajat; kom u chemeltsik, jaxtám ti yab in ejtowal kin óntsi.

²⁴Por kom na Jesús yab Ja' u chemel, yab in wat'bantsal k'e'et an ti pále'taláb. ²⁵Jaxtám tin ejtowal kin lo'óch abal malilíl i k'ij, xu utelichtsik ba na Dios k'al Jajá'k'i tin kwenta. Pos Jajá', k'wajat ejat malilíl i k'ij abal kin pakabédhál na Dios k'al tin kwenta xu utelichtsik k'al Jajá'!

²⁶Anchan' pé, na Jesús ja'ich an lej ok'lek pále' xi k'ejele i yéntsal tu k'wajat. Jajá' t'okat Ja' t'ajat, yab in ko'ol ni jun xata' xowa' yab alwa' nibal walbidh, wék'odh ban walablomtsik ani k'adhbats más t'ek'at kék an walk'i!. ²⁷Yab in junwal jelti xi k'e'et an ok'lek pále'tsik, xi ko'ol kin chemdha' i ko'néltsik ani kin pikba' tsudhey ka tsudhey, ok'ox k'al tin kwenta jajá' nin walabtsik ani tayíl, k'al tin kwenta nin walab an atiklábtsik. Na Jesús yab Ja' anchan' tin t'aja', tam tin pidhna' tinbá' abal ka chemdhá, in k'wajba'ich an pikbantsixtaláb júnílk'i tokot abal ejtalichk'itsik.

²⁸An tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh na Moisés, in bijyal ti ok'lek pále'tsik i iniktsik xi yabtsik lujat; por nin lej tsubax uluxtaláb il na Dios, xi ulich más tayíl kék jeché' an tak'ixtaláb, in bijiy ti lej ok'lek pále' nin Chakámil, xi t'ajadh lujat abal malillíl i k'ij.

**Na Jesús, ni kawintsíxil
ban ít lejkintaláb**

**8 Xowa' xi más uluts xi xo' in
k'wajat u t'ilál, ja'ich abal**

ni lej ok'lek pále'il anchan' Ja'
ani buxkanék bin eját nin t'okat
k'wajtalábil na Dios tú' walk'i!.
²K'wajat ti lej ok'lek pále' bin lej
t'okat altájil na Dios, xi t'ajadh k'al
an Ok'óxláb ani yab k'al i iniktsik.
³Ejtal an ok'lek pále'tsik u bijyáb
abal kin k'wajba' i ch'ejwalixtaláb
ani i pikbantsixtaláb; jaxtám na
Jesukristo, yejat jeye kin kó'oy
xata' xowa' kin pikba'. ⁴Max Jajá'
teché'ak k'wajat chabál, nibalak
ela' u pále'; abal teché', bél
wa'ach i pále'tsik xin pidhnál i
pikbantsixtaláb jelt xan tin ulal
an tak'ixtaláb xin jilám dhutsadh
na Moisés. ⁵Por jeché' an pále'tsik,
k'wajat ti t'ójontsix k'al xowa' xi
jelt in ch'ilábil ani in chalám xowa'
wa'ach tú' walk'i!. I cho'ób abal
i ch'ilabk'i, pos tam ti na Moisés
ne'chich kin t'ajtsi tin t'okat altájil
na Dios, utsan enhé' k'al na Dios:
"Ka chu'u alwa' ani ka t'aja' anchan'
jelt xan tu óltsi tú' ban ch'éń." ⁶Por
ni lej ok'lek pále'il in bajúmal
ka k'wajay ti kontsintsix ba jun i
t'ójontsixtaláb xi más alwa', pos
Jajá' k'wajat ti kawintsix ba jun i
lejkintaláb xi más alwa', xi káldhats
ban chalabtsik xi más alwa'.

⁷Abal max an jidhtal lejkintaláb
yabichak xata' in k'ibdhál, yabichak
yéntsidh ít i lejkintaláb. ⁸Por na
Dios in chu'u abal yab k'wajat alwa'
jachan' an atiklábtsik, jelt xan tin
ulu enhé' ban T'okat Dhuslab k'al
jajá'tsik tin kwenta:

Ne'ech kin bajaw i k'ijtsik
xowk'i ne'ech ku t'aja' ít
i lejkintaláb k'al an
atiklábtsik xi Israel ani xi
Judá.

⁹Yab jelti an lejkintaláb xu
t'ajámal k'al nin weje'
pakéliltsik
tam tu lot'ok'na'tsik abal ku
káldha' ban chabál xi Ejipto;
pos in ch'ikat t'aja'tsik jachan'
an lejkintaláb
ani jaxtám tu walba'tsik, enhé'
tin ulu an Ok'óxláb.

¹⁰An lejkintaláb xi ne'ech ku t'aja'
k'al an atiklábtsik xi Israel
tam ka wat'ech jachan' an
k'ijtsik, enhé' ti ne'ech ka
t'ájan, in ulu an Ok'óxláb:
Ne'ech ku k'wajba' nu tak'ixtal
ba jajá'tsik nin chalab
ani ne'ech ku dhutsa' bin itsích.
Naná'ich tám tin Diosiltsik,
ani jajá'tsik ja'chich tám nu
bitsówil.

¹¹Ni jun xita' yab yejat kin ok'tsi
xata' xi k'e'et;
nibal nin junik, nibal nin kidháb
abal kin exla' an Ok'óxláb,
pos ejtal ne'ech ti kin exla'tsik,
asta xi más chipíl ani asta xi
más púlek xi jajá'tsik.

¹²Ne'ech ku pakwlantsi xowa' yab
alwa' in t'ajámaltsik
ani yab jayk'i ne'ech kin
witsiy ku chalpay nin
walastalábiltsik.

¹³Tam na Dios in t'ilál jun i ít
lejkintaláb, ja'ich abal in ulalich ke
k'ejméch xi jidhtal an lejkintaláb.
Ani xi ka k'ejméch ani yabich xata'
ti alwa', k'unatich i k'ij ne'ech ka
wixk'á.

Nin t'okat altájil na Dios xi teché'
ti k'ay'lá ani xi tú' walk'i'
9 Pos alwa'ich, an jidhtal
lejkintaláb in kó'yámal an

tak'ixtaláb xan ti yejat ka t'ajan an k'ak'naxtaláb ba jun in t'okat altájil na Dios xi teché' ti k'ay'lá. **2-4** Nin t'okat altájil na Dios enhché' ti k'wajat t'ajadh: ban ultaláb altá xu bijyáb ti T'okat Altá, taja' ti k'wajat in kúb an béla ani an mesa k'al an t'okat pan. Ba jachan' nin t'okat altájil na Dios, utat tin tamét in chabtal an dhabuxtaláb, ta' jeye ti k'wajat xon tu k'wajbáb an pikbantsixtaláb xi t'ajadh k'al i mapal oro abal ka tsikan taja' an ikob. Tin kúx jachan' an dhabuxtaláb, taja' ti k'wajat na jún an altá xu bijyáb ti Lej T'okat Altá. Taja', ta' ti k'wajat jun i kajón bolidh putálk'i k'al i mapal oro xon tu ta'páb an lejkintaláb. Alk'idh ba jachan' an kajón, ta' ti k'wajat jun i mul xi t'ajadh k'al i oro balsidh ti maná ani ta' jeye ti k'wajat nin kwayab na Arón xi pudhnék ani an t'ujubtsik xon ti dhutsadh an t'ilabtsik k'al tin kwenta an lejkintaláb. **5** Tin éb jachan' an kajón, ta' ti k'wajat cháb in ch'ilábil i t'okat abatwáletsik xi suts'uts'lidh xu belkol, xin lé' kin ulu ke taja' ti k'wajat na Dios. Jeché' an abatwáletsik, in dhabyal k'al nin suts'úts' xon tu wadhyáb k'al an xich' abal ka pakwlantsat an walastalábtsik. Por xo', yab más ne'ech ku ejto ku óntsi ku t'ila' ejtal jeché'.

6 Tam t'ojojodhich anchan' ejtal jeché', an pále'tsik u ochel tányidh bin jidhtal altájil nin t'okat altájil na Dios abal kin t'aja'tsik an k'ak'naxtaláb. **7** Por bin chabtal an altá, tokot u ochel an lej ok'lek pále' júníl ti tamub; ani tam u

ochel, ko'ol kin júna' in xich'ál i ko'néltsik abal kin pikba' k'al tin kwenta nin walastalábil ani nin walastalábil an atiklábtsik. **8** K'al jeché', an T'okat Ejattaláb tu pidhál ki exbay, ke lejat nin jidhtal altájil nin t'okat altájil na Dios u éynal abal ka t'ajan an k'ak'naxtaláb, an bél abal ban Lej T'okat Altá, yabél japidh. **9** Ejtal jeché' ja'ich jelti jun i óltsixtaláb abal an k'ij xi xo'; pos an ch'ejwalixtaláb ani an pikbantsixtaláb xi taja' u pidhnal na Dios, yab u ejtowáb ka lujkuntsat k'ál tin chalab xu ocheltsik ti k'ak'nax anchan'. **10** Pos ejtal jeché', ja'ich i tak'ixtalábtsik xi teché'k'i ti k'ay'lá, ke ja'ich tokot i k'apnéltsik, i uxnlétsik ani xowa'k'itsik in ujnámal in t'ajál abal ka t'okeytsik. Jeché', ja'ich tokot xi xi ne'ech ka éyan asta tam na Dios kin jalk'túch ejtal.

11 Por ts'i'nekich na Kristo ani xo', Jajá'ich nu lej ok'lek pále' k'al ejtal xowa' alwa' xi ts'i'nek. Nin t'okat altájil na Dios xon ti na Kristo k'wajat ti pále', alwa' ja' t'ajat, más ja' lujat ani yab t'ajnék k'al i iniktsik; yab ja'ich in t'okat altájil na Dios xi teché' ti k'ay'lá. **12** Na Kristo ochenekich ban Lej T'okat Altá, yabich abal kin pikba' in xich'ál i borrego o i beserro. Ochenek abal kin pikba' Jajá' t'ajat nin xich'ál; anchan' ti ochenek júnílk'i abal ejtalich ani tu bawtsámalich an ti lo'eltaláb xi yab jayk'i in ko'ol in ok'ontal. **13** Tsubax k'ejele ke nin xich'ál an toro ani an chibo ani nin k'wixíx an baka xu t'a'íl xon tu t'ajnal an pikbaxtaláb, xu wadhyábtsik k'al xi k'wajattsik

yab t'okat, in ko'ol i awiltaláb ka t'okedhaxin, por eblidhk'i. ¹⁴Por max anchan', ɬawxe' yab in ko'ol más i awiltaláb nin xich'ál na Kristo? Pos k'al tin cháp an T'okat Ejattaláb xi k'wajat malilfl i k'ij, na Kristo in pikba' tinbá' abal a Dios jelti jun i pikbaxtaláb xi yab ch'o'odh ani k'al nin xich'ál, tu wixk'intsal an ti chalab xi tu júnál ban chemlá abal ki ejto ki t'ójontsi na Dios xi ejat.

¹⁵Jaxtám, na Jesukristo ja'ich ni kawintsíxil ban ít lejkintaláb o jiltsixtaláb. Nin chemtal na Kristo, t'ájan abal ka pakwlantsat an walastalábtsik xi t'ájnék bin tak'ixtal an jidhtal lejkintaláb ani abal xi kanidhtsik k'al na Dios kin ejto kin bach'u an jiltsixtaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal, xi Jajá' in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'. ¹⁶Tam wa'ach jun i bijtsixtaláb, yejat ka cho'óbná ok'ox max chemnekich xin t'ajámal jachan' an bijtsixtaláb abal ka tujéch ti éynal jachan' an bijtsixtaláb. ¹⁷Pos jachan' an bijtsixtaláb, yabél in jalbíl max bél k'wajat ejat xin t'ajámal; tokot ne'ech kin jalbílna', tam chemnekich an t'ojom. ¹⁸Jaxtám, wak'lá jeye i xich' tam ti t'ájan an jidhtal lejkintaláb. ¹⁹Na Moisés in t'iltsi ejtal an atiklábtsik ejtal xowa' in ulal jachan' an tak'ixtaláb. Tayíl, in téyna' an lana xi t'unuyich t'ajat k'al in chákñi' ani jun k'we'lek i ch'ojól xin bij isopo, in axdha' bin xich'ál an beserro ani an chibo xuk'udh k'al i ja', in wadhiy an dhutsadh úw xon ti k'wajat dhutsadh an tak'ixtaláb ani in wadhiy jeye ejtal an atiklábtsik.

²⁰In utsa'tsik enché': "Jeché' ja'ich an xich' xin tsubk'ál an lejkintaláb xi na Dios in pidhnámal abal tatá'tsik." ²¹In wadhiy jeye na Moisés nin t'okat altájil na Dios k'al an xich' ani ejtal xowa'kich xu éynal abal an k'ak'naxtaláb. ²²An tak'ixtaláb in ulal ke ejtal ko'ol ka t'okedhá k'al i xich' ani yab wa'ach i pakwlantsixtaláb max yab ka wak'lá i xich'.

Nin chemtal na Kristo in wixk'iyal an walastaláb

²³Anchan' pé, yéntsinék ejtal jeché' an pikbantsixtaláb abal ka t'okedhá ejtal jachan' xowa'kich xi ja'ich in ch'ilábil xowa' wa'ach walk'i'; por ejtal jachan' xowa' wa'ach walk'i', in yéntsal más alwa' i pikbantsixtaláb ké xi jeché'tsik.

²⁴Pos na Kristo yab ochich ba jachan' nin t'okat altájil na Dios xi t'ajadh k'al an iniktsik, xi ja'ich tokot jun in ch'ilábil nin lej t'okat altájil na Dios. Na Kristo ochich ban walk'i' t'ajat, xon ti k'wajat xo' tin tamét na Dios abal ti ku kawintsi.

²⁵An lej ok'lek pále', u ochel ban Lej T'okat Altá júnfl ti tamub abal kin pikba' i xich' xi yab jajá' in xich'ál; por na Kristo yab in pikba' tinbá' yánfl. ²⁶Pos max anchanak, yejat támwi'ik ka chemech yánfl asta ti tujenek an k'ay'lá. Por xowa' u támnal xo', tam exomich ti kidhel an k'ijtsik, na Kristo xalk'an júnfl tokot abal ejtalichk'i ani in pikba' tinbá' abal kin wék'oy an walastalábtsik. ²⁷Anchan', jelt xan ti ejtal ko'ol ka chemechtsik júnfl ani tayíl, tál an lújundhaxtaláb,

²⁸anchan' jeye na Kristo ti pikbá

júnílk'i abal kin wék'ontsi yán xita'
tin walastalábilsik. Tayíl ne'ech
juní ka xalk'an tin chabtsíl, yabich
abal kin wék'oy i walastalábtsik, tál
abal kin lo'otsik xi k'ál ti k'wajat
aytsímte.

10 Abal an tak'ixtaláb xin
jilám dhutsadh na Moisés
ja'ich tokot jelti jun in chalám xi
xowa'kich alwa' ne'ech ka tsích
ani yab ja'ich xin lejtalic. Jaxtám,
jachan' an tak'ixtaláb yab jayk'i
ne'ech kin lujku xu uteltsik ba na
Dios k'al tin kwentak'i jachan' an
pikbantsixtaláb xu t'ajnal tamub ti
tamub. ²Pos max an tak'ixtaláb u
lujkuxak, jachan' an pikbantsixtaláb
ne'ech ka jilan ti t'ajnal; pos xin
t'ajáltsik, tam ka pakwlantsatich tin
walastalábil, yabich ne'ech kin ach'a'
ke walbidh u jilk'onalsik. ³Por xo',
jeché' an pikbantsixtalábtsik xin
t'ajáltsik, u t'ajnal kin chalpay k'ál
nin walastalábilsik tamub ti tamub,
⁴pos nin xich'ál an toro ani an chibo
yab jayk'i ne'ech kin ejto kin wék'oy
an walastaláb.

⁵Jaxtám na Kristo, tam ti ulich
teché' ti k'ay'lá, in utsa' enché' na
Dios:

Yabich a lé' i pikbantsixtaláb
nibal ki pikbantsat ti
ko'néltsik,
jaxtám tin t'ojontsámal jun u
t'u'úl.

⁶ Yabich a lé' ki pikbantsat an
ti tsikadh ko'néltsik, nibal
an pikbantsixtalábtsik xu
t'ajnal abal ka wék'oyat an
walastalábtsik.

⁷ U ulu tám enché': "Dios, je'tám
in k'wajat abal ku t'aja'
xowa' Tatá' a le',

anchan' xan ti k'wajat dhutsadh
k'al Naná' tu kwenta ban
dhutsadh úw."

⁸Jidhtal, na Kristo in ulu ke na Dios
yabich in lé' nibal in kulbetnál ka
chemdhantsat ani ka pikbantsat ti
ko'néltsik; nibal i tsikadh ko'néltsik
nibal i pikbantsixtalábtsik abal kin
wixk'a' i walastaláb, maske jeché'
ja'ich xowa' in ulal ka t'ájan an
tak'ixtaláb. ⁹Ani tayíl in ulal jeye
enché': "Dios, je'tám in k'wajat
abal ku t'aja' xowa' a lé'." Jeché'
ja'ich in ulal ke na Dios in wék'óch
jachan' an weje' pikbantsixtalábtsik
ani in k'wajba'ich jeché' k'e'et
an pikbantsixtaláb. ¹⁰Na Dios tu
t'okómal abal na Jesukristo in t'aja'
xowa' na Dios in le'na' tam tin
pikba' Jajá' t'ajat nin t'u'úl júnílk'i
abal ech'ek'ijich.

¹¹Ejtal xu pále'tsik, u kubél
tsudhey ka tsudhey ani in óntsal
kin t'aja' yánfí jayéchk'i an
pikbantsixtalábtsik, maske jeché'
an pikbantsixtalábtsik yab jayk'i
ne'ech kin ejto kin wixk'a' an
walastalábtsik. ¹²Por na Jesukristo
jún tokot an pikbantsixtaláb in
t'aja' abal kin wixk'a' an walastaláb
abal ech'ek'ijich ani tayíl buxkan
tin eját na Dios. ¹³Taja' k'wajat in
aytsím asta ka átantsat xita' k'ál
tu at'nal, ¹⁴abal k'al júnk'i tokot
i pikbantsixtaláb xin pikbantsi
na Dios, in lujkuwalichtsik abal
ech'ek'ijich xi Jajá'ich in dhabal.
¹⁵Ani an T'okat Ejattaláb, jayéchk'i
jeché' tu utsál abal jidhtal in ulal
enché':

¹⁶ An lejkintaláb xi ne'ech ku t'aja'
k'al jajá'tsik tam ka wat'éch
jachan' an k'ij, enché' ti

ne'ech ka t'ájan, in ulal an
Ok'óxláb:

Ne'ech ku k'wajba' nu tak'ixtal
ba nin itsích
ani ne'ech ku dhutsa' ba nin
chalabtsik.

¹⁷ Ani tayíl in ulal jeye:
Yab más jayk'i ne'ech ku
chalipay nin walastalábiltsik
nibal xowa' yab alwa' in
t'ajámaltsik.

¹⁸ Anchán' pé, tam an
walastalábtsik pakwlantsidhich,
yabich más yejat i pikbantsixtaláb
abal an walastalábtsik.

Yejat ku utey ba na Dios

¹⁹ Kidháblábtsik, jaxtám xo' ti
ejtowalich ku ochich ban Lej T'okat
Altá k'al ni jun i jik'éltaláb k'al tin
kwentak'i nin xich'ál na Jesukristo,
²⁰ tokot ki óntsi an ít bél, an bél
xin pidhnál an xe'chintaláb xi yab
in ko'ol in ok'ontal, xi k'wajatwi'ilik
dhabudh ani tu japtsi k'al Jajá' nin
t'u'úl. Jelti max u wat'elich xo' bin
dhabúl an Lej T'okat Altá xi k'wajat
ban pulek atá xon tu k'ak'náb na
Dios. ²¹ Na Jesús ja'ich ni pulek
pále'il bin k'imá' na Dios; ²² jaxtám,
ku utéch ba na Dios k'al jun i ejattal
lujat ani k'al jun i belomtal púlek.
Pos Jajá' tu t'okedhantsámalich
an ti ejattal abal yabich ki ach'a'
u walbidh k'al an walastalábtsik
ani ni t'u'úl t'akadhich k'al i ja' xi
alwa'. ²³ Ki óntsi ki kó'oy junini' ni
chalab ban aytsixtaláb xi t'ilái ba
ni belomtal, yab ki jálk'úk'liy ni
chalab, pos na Dios ne'ech kin t'aja'
jelt xan tu utsámal. ²⁴ Ani yejat
ki aliy xan ti ku tolmixin jún ani
jún, abal anchán', ku k'ánídháxin

más ani ki t'ajál xowa' alwa'. ²⁵ Yab
yejat ki wéwnantsi tin ok'tsixtal
xin ujnámaltsik yab u k'alel xon
ti t'ajál an junkuntaláb. Yejat ku
pákábédháxin jún ani jún ani xo'
más, kom i chu'tal ke exomich ti
k'unel xowk'i ti ne'ech ka tsích an
Ajátikláb.

²⁶ Pos max ki óntsíl ki t'aja' an
walastaláb abalk'i i jila' ki bela'
jeché' an tsubaxtaláb maske i
exlálich, yabich wa'ach más i
pikbantsixtaláb xowa' ka pikbá abal
ku pakwlantsat an ti walastalábil.
²⁷ Tokotich tám u jilk'onal ki

aytsím an k'ak'adhtaláb tam ka
tsích an lújundhaxtaláb ani an
k'amal xi k'wajat jomomól xon ti
ne'ech ka pet'ná xin tomnáaltsik
na Dios. ²⁸ Tam jun xita' kin
ch'ikat t'aja' an tak'ixtaláb xin
jilám dhutsadh na Moisés ani
wa'ach cháb o óx i ólnaxtsik xin
ulal abal ani', u pidhnáb abal ka
chemdhá jachan' an walablom
k'al ni jun i yajnantsixtaláb. ²⁹ Pos,
çyabxe' a chalipayaltsik ke más
púlek i yajtsiktaláb in tomnál kin
bach'utsik xita' in ch'ikat t'ajtsal tin
Chakámil na Dios, in pojkantsal tin
xich'ál ani in odhbijtsal tin T'okat
Ejattal na Dios xu k'anidhábtsik
k'al? Jachan' an xich', ja'ich nin
tsubk'ál an lejkintaláb ani xi k'al ti
t'okedhatstsik. ³⁰ I cho'ób abal an
Ok'óxláb in ulímal enhé!: "Naná' u
lujyal ku pidha'tsik an ti yajtsiktaláb;
Naná' ne'ech ku jalbiytsik." Ani in
ulu jeye enhé!: "An Ok'óxláb ja'ich
ne'ech kin lújundha' an atiklábtsik xi
k'al tu belnal." ³¹ iK'ak'adhl t'ajat ku
kwajlan k'al i walastaláb tin k'ubak
na Dios xi k'wajat ejat!

³²Por ka chalpaytsik an k'ij xi wat'enekich, tam ti tám t'ajat ta bach'utsik an tajaxtaláb ani a kuxuy k'al yantam i cha'attaláb an yajtsiktaláb tam ta pojkátsik k'al tin kwentak'i na Kristo. ³³Taltsik xi tatá'tsik, odhbijyat ani t'ajtsin xan ti ka le'ná tin tamét an atiklábtsik ani taltsik, in bach'u jeye an yajtsiktaláb abal in tolmiy xi t'ajtsinéktsik anchan!.

³⁴Taltsik a kó'ontsi ti yajnantsixtaláb xi k'wajattsik ban wík'axte' ani asta k'al i kulgétaláb ta kuxyámaltsik ki k'ántsin xowa' tatá'tsik a dhabal abal a cho'óbtsik ke tú' walk'i' a ko'ol jun xata' xi más alwa' ani yab jayk'i u talél. ³⁵Pos yabtsik pé ka k'ibdha' jachan' na belomtal, abal k'al jachan' an belomtaláb, ne'ech ki tsíl'dhantsat jun i pulek ch'ejwalixtaláb. ³⁶Yejat ka kó'oysik i cha'attaláb abal ka t'aja' xowa' in lé' na Dios ani tayíl, ka bach'u xowa' Jajá' in ulúmal ne'ech kin pidhna!. ³⁷Pos an T'okat Dhuslab in ulal enhé':

K'unatich t'ajat i k'ij,
ne'ech ka tsích xi bijidh ne'ech
ka tsích ani yabich ne'ech
ka owey.

³⁸Max jun xita' ka k'wajbájich
alwa' k'al na Dios abalk'i u
belom, yabich jayk'i ne'ech
ka chemech;
por max ka kuxkulách, ne'ech
kin chakuy k'al jajá'.

³⁹Por wawá' yab ja'ich i kidhtal jelti xu kuxkultsik ani u k'ibdhábtsik, wawá' i kidhtal xu belomtsik ani anchan', i belkómich ni ejattal.

An belomtaláb

11

Pos max u belomich, i
cho'óbich tám alwa' ke

ne'ech ki bach'u xowa' nu k'wajat i aytsím ani ki bela' lejtal ke jun xata' xowa' yab i chu'tal, ja'ich an tsubaxtaláb. ²Ni weje' pakéliltsik káldhá ti alwa' abal belmáchtsik.

³K'al ni belomtal, i cho'ób abal na Dios in t'ajámal k'al nin káwintalk'i an k'ay'lá ani ejtal xowa' wa'ach. Jaxtám, xi xo' i chu'tal, yab t'ajnék k'al jun xata' xi k'wajat k'ejle tejwa'!

⁴K'al nin belomtal, na Abel in pikbantsi na Dios jun i pikbantsixtaláb más alwa' ké xin pidhna' na Kaín. Jaxtám ti bach'wat k'al na Dios ti lujat inik ani bach'k'untsat an tin pikbantsixtal. Ani jaxtám, maske na Abel chemnekich, in óntsal ti káw k'al tin kwenta an belomtaláb xin kó'oy.

⁵K'al nin belomtal, na Enok ejat ti júná ban ít xe'chintaláb ani yabich chechem. Yabich jayk'i elan kom júná k'al na Dios. Ani an T'okat Dhuslab in ulal, ke tam ti bél teché' ti xe'ech ti k'ay'lá, na Enok kulbetná t'ajat k'al na Dios.

⁶Por na Dios yab in kulbetnál max wawá' yab i belál, pos abal ku utey ba na Dios, yejat ki bela' ke na Dios ta' k'wajat ani ke Jajá', in ch'ejwaliyaltsik xu alyáb k'ál.

⁷K'al nin belomtal, tam ti na Noé óltsin k'al na Dios abal ne'ech ka wat'ey xata'kich xi tam ti jachan' yab tejwa', in exbantsi xowa' in ulu na Dios ani in t'aja' an pulek tan atá abal kin lo'o nin kidhtaltsik. K'al nin belomtalk'i, in xalk'antsi abal u walablom xi yabtsik u belom ani na Noé káldhá ti alwa' k'al na Dios k'al tin kwentak'i nin belomtal.

⁸K'al nin belomtal, tam ti na Abraham kanyat k'al na Dios, in

exbantsi ani kale abal ka k'ale ban chabál xi utsan ne'ech ka ch'ejwaliyat k'al na Dios. Kale bin chabálil maske yab in cho'ób xon ti ne'ech. ⁹Kom u belom, na Abraham k'wajay ban chabál xi usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios, jelti jun i píl chabál xi yab jajá' in dhabal. K'wajay ba atásik xin t'ajál k'al i k'udhk'umk'i ani anílk'i jeye tin t'aja'tsik na Isák ani na Jakob, xi usnéktsik jeye k'al na Dios jelt xan ti usnék na Abraham. ¹⁰Pos na Abraham k'wajat in aytsím jachan' an bitsow xin ko'ol kubat alwa' nin akantsik. Jeché', ja'ich xi t'ajadh ani kubadu k'al na Dios.

¹¹K'al nin belomtal, aníl jeye na Sara, maske uxkwé'ich t'ajat ani yab u kó'nal, in bach'u i chápabl abal kin kó'oy i chakam; pos in wa'chiy jun in chakámil abal in bela' ke na Dios ne'ech kin t'aja' xowa' in ulúmal. ¹²Jaxtám na Abraham, maske u k'unelich t'ajat an k'ij xowk'i ti ne'ech ka chemech, in kó'oy in kidhtaltsik yán t'ajat jelti na óttsik xi wa'ach walk'i' ani jelti an kidhib xi wa'ach tin waltsik an pujal, xi yab ne'ech ka ejtowat ka ajyat.

¹³Ejtal jeché' an atiklábtik, chemech maske yab in bach'utsik xowa' usnék ne'ech ka pidhan k'al na Dios; por kom u belomtsik, in cho'ób alwa' abal ne'ech kin bach'utsik tayíl ani in aytsitsik k'al yantam i kubéataláb maske in ów tela'k'i. Anchan', in xalk'álichtsik ke u wat'elk'itsik teché' ti k'ay'lá ani yab teché'tsik; ¹⁴pos xu káwtsik anchan', in xalk'áltzik t'ajat ke xe'ech bél in ayaltsik jun in

chabálil. ¹⁵Max in chalpómaktsik tokot nin chabálil xon ti kalnek, ne'ech kin ejto ka witsiysik tágk'i.

¹⁶Por in lé'tsik jun i chabál más alwa', ja'ich ki ulu, an chabál xi walk'i!. Jaxtám na Dios yab in tidhenál ka utsan ke Jajá' nu Dios k'al jajá'tsik, pos in ko'olich t'ojontsidh jun i bitsow.

¹⁷K'al nin belomtal, tam ti na Abraham taktamiyat k'al na Dios, in júna' na Isák abal kin pikba'. Jajá' yab k'wajay ti chalpax, tokot in ulu abal ne'ech kin pikba' nin junkax chakámil maske usnék k'al na Dios enhé!: ¹⁸"K'al tin kwentak'i na Isák ne'ech ka kó'oy yán a kidhtaltsik."

¹⁹Ja'ich abal na Abraham in cho'ób alwa' ke na Dios in ko'ol i awiltaláb abal asta kin ejdha' i chemélomtsik; pos na Abraham, in bach'u juní nin chakámil ani anchan', jilk'on jelti max chemech ani ejdhantsat ti ít.

²⁰K'al nin belomtal, na Isák in lábt'aja' na Jakob ani na Esaú k'al tin kwenta xan ti ne'ech ka k'aletsik tayíl. ²¹Ani k'al nin belomtal, tam ti na Jakob ne'chich ka chemech, in lábt'aja' juntsik ti juntsik nin chakámiltsik na José ani in k'ak'na' na Dios, in liklóm bin tsúm nin kwayab. ²²K'al nin belomtal, tam ti na José ne'chich ka chemech, in ulu abal an israelitatsik ne'ech ka kale más tayíl ba jachan' an chabál xi Ejipto ani in jila' uludh xant'ey ka t'ájan k'al nin beklék.

²³K'al nin belomtal nin tátat'sik, tam ti wa'chin ti chakam na Moisés, chinan k'al jajá'tsik óx a ích', abal in chu'utsik ke ja'ich jun i chakam xi alabél t'ajat. Yab in jik'na'tsik an tak'ixtaláb xin pidhnámal an

pulek tak'ix ke yejat ka chemdhá an ts'itsik kwitól. ²⁴Ani k'al nin belomtal, tam ti inikbéch na Moisés, yab in le'na' ka bijyat ke jajá' u chakámláb k'al nin tsidhánil an pulek tak'ix xi Egipto, ²⁵más in kulbetna' ka t'ajtsin xan ti ka le'ná junax k'al an atiklábtzik xin belál na Dios ani yab in le'na' ka k'wajay k'ijidh wé' i k'ij ban walastaláb.

²⁶In ach'a' abal más alwa' kin bach'u i yajtsiktaláb k'al tin kwenta na Kristo ké ka k'wajay Egipto ban tumínladhtaláb; pos jajá' tokot in le'nál kin bach'u an ch'ejwalixtaláb xi ne'ech ka pidhan k'al na Dios.

²⁷K'al nin belomtal, na Moisés kale ban chabál xi Egipto, yab abal in jik'nantsi tin chákub an pulek tak'ix, pos in óntsi kin t'aja' xowa' in chalipayámala jelti max in teltóm na Dios xi yab tejwa'.

²⁸K'al nin belomtal, na Moisés in tuju kin t'aja' an ajib paskwa ani in abna' ka wadhyat an wi'lebtsik k'al i xich', abal an t'okat abatwále xi pidhnék ti awiltaláb ti chemdhax, yab kin taktsi tin jidhtal chakámil an israelitatsik. ²⁹Ani k'al in belomtal, an israelitatsik wat'ey ban Chak Pujal jelti max i waynek chabál; ani tam ti an atiklábtzik xi Egipto in le'na' kin t'aja' anílk'i, lupuntsik.

³⁰K'al nin belomtal an israelitatsik, julpan nin mapúl an bitsow xi Jerikó, tam ti jajá'tsik ok'on kin wilintsi ta'a'l ál búk a k'ítsá. ³¹Ani k'al nin belomtal, na Ráb, an junkux inik uxum, yab chemech junax k'al xin ch'ikat t'aja'tsik an tak'ixtaláb kom jajá' in bach'úm alwa' an kwáchixtsik xi Israel.

³²¿Jant'ey más ne'ech ku ulu? Nibal ne'ech ka kidhey an k'ij abal ku t'ila' na Jedeón, na Barak, na Sansón, na Jefté, na Dabid, na Samuel ani an t'iltsixtsik. ³³K'al tin kwentak'i nin belomtal, jeché'tsik in k'ániyámali pakdha' bitsow, tak'xinéktzik in lujtalk'i ani in bach'utsik an tolmixtaláb xi usnéktzik ne'ech ka pidhantsik k'al na Dios. In paxk'intsámal tin wi' an padhumtsik, ³⁴in tepdhámali pakdha' k'amal, in jek'ámaltsik tam ti ne'echwi'ik ka chemdhá k'al i machét. Xi yabtsik likdha', likeytsik; awilmétsik t'ajat ban péjéxtaláb ani in áta'tsik xin tolmiy. ³⁵Wa'chinék i mímlábtzik xi ejdhantsidh ti ít tin chakámiltsik.

Taltsik, chemech k'al i yajtsiktaláb ani yab in tok'oytsik ka walká, abal anchan', kin ejto kin bach'utsik an xe'chintaláb xi yab in ko'ol in ok'ontal. ³⁶K'e'et, in wat'námaltsik i labídhnaxtaláb ani kwadhnéktzik. Asta balidhtsik al wik'axte' ani wik'adhtsik k'al i pat'ál. ³⁷Taltsik chemdhats kwi'ihd k'al i t'ujub, kotbadh junax ch'ejel, taktamidhtsik, chemdhats k'al i machét. Xe'chintsik túk'i túk'i bolidhk'i tokot k'al in ot'ól i borrego ani k'al in ot'ól i chibo; ch'ojontáltsik, u t'e'pinal ani u yajlom. ³⁸Jeché' an alwa' iniktsik, xin tomnálakwi'ik ka k'wajaytsik xon ti alwa' ani yab ba jeché' an walbidh k'ay'lá, xe'chinéktzik ti belal ban chabál xon ti yab k'wajtsidh, ban ch'énlom, ban cholax ch'éntsik ani bin choltáltsik an chabál. ³⁹Ejtal jajá'tsik, maske káldhats ti alwa' abal u belomtsik,

yab in bach'u xowa' na Dios in ulúmal ke ne'ech kin pidhna'; ⁴⁰ pos na Dios tu t'ojojontsámalich jun xata' más alwa', abal jajá'tsik tokot ka lujkuwattsik jeye, tam wawá' ki bach'úch weye xowa' in ulúmal ne'ech kin pidhna' na Dios.

Ki chalpóm tokot ech'ek'i na Jesús

12 Jaxtám wawá!, kom u k'wajat wilidh k'al an atiklábtsik xin xalk'ámalich nin belomtal, ki jila'ich xowa' tu tamk'uyal abal ku belmách. Ki jila'ich an walastaláb xi tu dhumk'uyal ani ki óntsi k'al i k'ayúmtaláb an belách xi yejat ki t'aja!. ²Ki chalpóm ech'ek'i na Jesús, xon ti tál ni belomtal, pos Jajá!, ja'ich xita' tu tujtsi ani tu lujkuntsi an ti belomtal. Na Jesús in ach'a' an yajtsiktaláb ban peltsidh te' ani yab in ódha' ti kwenta an tidhetaláb xin ko'ol jachan' an chemlá. Pos in cho'ób alwa' ke tam kin wat'na'ich jachan' an yajtsiktaláb, ne'ech kin kó'oy i kulgéataláb, i k'ijidhtaláb ani ne'ech ka buxkan tin eját nin t'okat k'wajtalábil na Dios.

³Ka chalpaytsik nin ok'tsixtalábil na Jesús, xi yantam yajtsiktaláb in bach'u tin k'ubak an walablomtsik; jaxtám, yab ki chekeytsik nibal ka jila'tsik tabá!. ⁴Pos tatá'tsik yabél a bajúmal ka bach'u i chemlá abalk'i yabich a lé' ka t'aja'tsik i walastaláb. ⁵¿A uk'tsámalichtsikxe' an tak'ixtaláb xi ti pidhál na Dios abal ti chu'tal jelti max ti chakámiltsik? Enché' tin ulal ban T'okat Dhuslab:

Chakam, yab ka pojka' an yajtsiktaláb xi ti pidhál an Ok'óxláb abal ka lejkiy tabá!,

nibal ka walba' tabá' tam ti ki k'wiya'!

⁶Pos an Ok'óxláb in tak'yal xin k'anidhál
ani in pidhál ti yajtsiktaláb
abal kin lujku xi Jajá! in
bach'wal jelti in chakámil.

⁷Ka kuxuytsik an yajtsiktaláb
kom na Dios ti ko'oltsik jelti
max ti chakámil. ¿Awxe' wa'ach
jun in tátalábil xi yab in tak'yal
in chakámil? ⁸Por max na Dios
yab ti ki tak'iytsik, tám, yab i
lej chakámláb k'al Jajá!, i ani'
chakámlábk'i. ⁹Pos aníl jeye, ni
tátat'sik xi teché' ti k'ay'lá, tu
tak'yal ani i exbantsal xowa' ti ku
utsa'. Pos más alwa' ki exbantsi
ni Tátá! xi walk'i' abal anchan', ki
kó'och an xe'chintaláb xi yab in
ko'ol in ok'ontal. ¹⁰Ni tátat'sik xi
teché' ti k'ay'lá, tu tak'yal abal
ki ejto ku k'wajay alwa' teché' ti
k'ay'lá xan ti jajá'tsik tin chu'tal
alwa'; por na Dios, tu tak'yal k'al
wawá' ti alwa'bíl abal ti ku t'oko
jelt xan ti Jajá! t'okat. ¹¹Tsabay
k'eje ke ni jun i yajtsiktaláb yab
ne'ech ki kulbetna' tam ki bach'uk'i,
tokot ne'ech ki yajna'; por xin
lejkiyaltzik tinbá' k'al tin kwentak'i
an yajtsiktaláb xin bach'wal,
tayíl in kó'yalichtsik tám jun i
xe'chintaláb lujat ani k'ijidh.

Xant'ey ne'ech ki tamu max yab
ki exbantsi tin káwintal na Dios

¹²Anchan' pé, ka likedha'tsik ti ít
na k'ubak xi chekenekich, na akan
xi palmenekich ¹³ani ka aliytsik an
bél xi lujat. Ne'ech tám ka jeley na
akan xu k'wech'e' ani yabich más
ne'ech ka t'aw'k'in.

14 Ki k'wajaytsik k'ijidh k'al ejtalk'itsik, ka júna'tsik jun i t'okat xe'chintaláb; pos max yab ka t'okedha'tsik tabá', yab ne'ech ka ejtotsik ka chu'u an Ok'óxláb.
15 Ka kó'oysik i kwenta abal ni jun xita' yab kin jila' kin bach'u an tolmixtaláb xin pidhnál na Dios; ke ni jun xita' yab kin junu jelti jun i ts'a'lik t'ayabláb, xin t'ajál yab alwa' ani yán u ít'nal k'ál. **16** Ke ni jun xita' xi tatá'tsik ka junkun k'al xi yab in tomtal, nibal kin pojka' xowa' t'okat; pos jeché' ja'ich in t'aja' na Esaú, ke k'al jún tokot i k'apnél, in nuju an awiltaláb xin ko'ol jun i ok'ox chakámláb. **17** Ani tatá'tsik a cho'ób ke tayíl, tam ti na Esaú in le'na' kin bach'u nin lábt'ajaxtal nin tátá!, pojká; ani maske uk'in t'ajat, yabich in ela' xan ti kin uwa' abal kin jalk'uy xowa' in t'ajámal.

18 Tatá'tsik, yab i utenek jelti an israelitatsik, ba jachan' an chén xi k'wajat jomomól jelti k'amal ani u taknal, xon ti wa'ach i jik'waxtaláb ani i ik'ladh áb. **19** Yab a ach'ámaltsik ti jutsyáb an korneta nibal nin tawnaxtal na Dios xi k'ál ti tawnadh an israelitatsik. Xin ach'ámaltsik jachan' an tawnaxtaláb, in pakabédha'tsik abal yabich ka tawnátsik más.
20 Jachan' tin t'aja'tsik anchan', ja'ich abal yabich in kuxyal xan ti k'wajat ti usnalsik enhché': "Max jun i ko'nél o jun xita' kin kuba' ninakan ba jeché' an chén, yejat ka chemdhá t'ujbadhk'i o k'al i ch'upidh pat'ál." **21** Jik'entál t'ajat xi tá' ti tejwa', ke asta na Moisés in ulu enhché': "In wipipíl tin k'wajat k'al i jík'ib."

22 Por tatá'tsik i utenek ban chén xi Sión ani bin bitsówil na Dios xi ejat, ja'ich ki ulu, an Jerusalén xi walk'i!. I utenekichtsik xon ti k'wajat yán i t'okat abatwáletsik **23** junkunék abal kin k'ak'na'tsik na Dios ani bin junkuntal nin chakámltsik na Dios xi k'wajattsik dhutsadh nin bij tú' walk'i!. I utenekichtsik ba na Dios, nin Líjundhaxil ejtalk'i ani bin ejattal an iniktsik xi alwa', abal lujkudhichtsik k'al na Dios. **24** U utenekich jeye ba na Jesús, an kawintsix ban ít lejkintaláb ani ba nin xich'ál xin wak'la' xi k'ál tu t'okómalic. Jeché' tu tawnál más alwa' ké nin xich'ál na Abel.

25 Jaxtám, ka kó'oysik i kwenta abal yab ka pojka' xi tu tawnál. Pos yabtsik lo'ey xin pojka' na Dios tam ti tawnátsik teché' ti k'ay'lá; ani wawál' más yab ne'ech ki ejto ku lo'ey, max yab ki exbantsi xi tu tawnál tú' walk'i!. **26** Nin tawnaxtal na Dios, in t'aja' ka yoyon an chabál tam ti jachan' an k'ij; por xo' in ulal: "Ne'ech juní ku t'aja' ka yoyon ani yab tokotk'i an chabál, an walk'i! jeye." **27** Tam tin ulu "ne'ech juní", i exbayal jelti max in ulal abal ne'ech kin wé'oy ejtal xowa' xu yoy'nal xin t'ajámal na Dios abal ka jilk'on tokotk'i xi yab u ejtowáb ka yoywat. **28** Nin tak'ixtal na Dios xi tu pidhál, yab ne'ech ka ejtowat ka yoywat. Pos ki pidha' ti jalgbinsixtaláb k'al jeché' tin kwenta ani ki k'ak'na' na Dios k'al yantam i t'okattaláb ani i cha'attaláb xi Jajá' in kulbetnál; **29** pos ni Diosil, in junwal jelti k'amal xu k'ibdhax.

Xan ti ku k'wajay alwa'
tin tamét na Dios

13 Yab ka jila'tsik ta
k'ánídháx jún ani jún jelti

a kidhábtsik. ²Yab ka uk'tsitsik ka bach'u alwa' xu uleltsik ta k'imá', pos taltsik xin t'ajál anchan', in koydhámaltsik i t'okat abatwáletsik maske yab in cho'ób.

³Ka yajnantsi jeye xi k'wajattsik ti wik'nél, jelti max tatá'tsik i k'wajat teye ta wik'nél junax k'al jajá'tsik. Ka yajnantsi jeye xi at'ax t'ajtsidhtsik, pos ne'ech teye ki ejtowat ki at'ax t'ajtsintsik anílk'i.

⁴Ke ejtal xi tomkidhtsik ka k'ak'ná k'al ejtalk'i; pos na Dios ne'ech kin lújundha' xu junkunaltsik k'al xi yab in tomtal ani xu walbinaltsik k'al i uxúmbe'taláb.

⁵Yab ki ch'e'ne'bétsik; ki k'wajaytsik k'ijidh k'al xowa'k'i a ko'ol, pos na Dios in ulúmal enhché': "Yab jayk'i ne'ech tu jila' nibal ne'ech tu walba!" ⁶Jaxtám ti ne'ech ki ejto ki ulu enhché' k'al yantam i belomtaláb:

An Ok'óxláb ja'ich xi tin tolmiyal;
yab ne'ech ku jik'na' xowa'
ne'ech kin ejto ti kin t'ajtsi
jun xita'.

⁷Ka chalpaytsik na ok'lékiltsik xi ti t'iltsámal an tin káwintal na Dios; ka chalpaytsik xan ti xe'chin ani ka óntsi ka wéwnantsi an tin belomtal.

⁸Na Jesukristo yab u jalk'unal malilíl i k'ij. ⁹Yab ka walka' ki k'ambiyattsik k'al i k'e'et ok'tsixtaláb xi yab i ok'tsinék k'al na ok'lékiltsik. Más alwa' ke ni ejattal kin bach'u i chapiktaláb xi tál bin k'anidhaxtal na Dios ké i tak'ixtaláb k'al tin kwenta i k'apnéltsik; pos yab jayk'i káldhats xata' alwa' ba jeché' an ok'tsixtaláb xin wéwnáltsik.

¹⁰Wawá' i ko'ol xon tu k'wajbáb an pikbaxtaláb; taja', yab in tomnál ka k'apúch xu pále'tsik bin weje' t'okat altájil na Dios. ¹¹Pos xu lej ok'lek pále', in ódhál in xich'ál an ko'néltsik ban Lej T'okat Altá ti pikbantsixtaláb abal kin wixk'a' an walastaláb; por nin t'u'úl jachan' an ko'néltsik, yab u tsiknal xon tu k'wajíl an israelitatsik. U káldháb eléb abal ka tsikan. ¹²Anchan' jeye, na Jesús káldhá ban bitsow abal ka chemdhá ani anchan', kin t'oko an atiklábtsik k'al tin kwentak'i nin xich'ál. ¹³Wanách pé ba na Jesús, tágk'i eléb abal ku at'an weye jelt xan ti Jajá' in tamu. ¹⁴Pos teché' ti k'ay'lá yab i ko'ol ni jun i bitsow xi ne'ech kin ejto ka k'wajay malilíl i k'ij, tokot exom i ayal an bitsow xi ne'ech ka tsích tayíl. ¹⁵Jaxtám ti yejat ech'ek'i ki pubédhantsal tin bij na Dios k'al tin kwenta na Jesukristo. Jeché' an ajtintsixtaláb, ja'ich an pikbantsixtaláb xi yejat ki pidhna'. iKi ajtintsích pé an Ok'óxláb! ¹⁶Ani yab ka uk'tsi ka t'aja'tsik xowa' alwa' ani ka ch'ejwaliyal jeye xowa' a ko'ol xi k'e'ettsik; pos jeché', ja'ich an pikbantsixtaláb xin kulbetnál na Dios.

¹⁷Yab ka ch'ikat t'aja' xi ti ok'tsaltsik ani ka exbantsi xowa' jajá'tsik in ulal; pos jajá'tsik ti belkómotsal ta ejattal ani in cho'ób abal ne'ech ka lújundhátsik k'al na Dios. Ka tolmiytsik abal tam ka lújunhdá k'al na Dios kin ach'a'tsik i k'ijidhtaláb ani yab i t'e'pintaláb, pos max yab ka t'aja'tsik anchan', yab xata' ti ne'ech ka éyna' xowa' ti ok'tsaltsik.

18Ti ku kontsintsi weye, i chalpayal ke u k'wajat alwa' abal i lé' ki t'aja' ejtal alwa' xan ti yejat.

19Tu lej pakabédháltsik ki ólan k'al naná' tu kwenta abal na Dios ti kin walka' kin witsiy jik'at k'al tatá'tsik.

An lábt'ajaxtaláb ani an chapnédhomtaláb xi tin ok'ontal

20Na Dios xin pidhnál an k'ijidhtaláb, ja'ich nin ejdha' ti ít ni Ajátik Jesukristo, an pulek Belkol borregotsik xin lej tsubk'a' k'al nin xich'ál an lejkintaláb xi malilíl i k'ij. **21**Ke Jajá' ti ki t'aja'tsik ki lujkun ani ki alwa'métsik k'al ejtal xowa'kich abal ka ejto ka t'aja'tsik xowa' Jajá' in lé'. Ani ke Jajá', kin t'aja' k'al ejtal wawá' xowa' Jajá'

kin le'na', k'al tin kwentak'i na Jesukristo. iKe na Kristo kin kó'oy an labidh t'okattaláb malilíl i k'ij! Anchan' ka t'ájan.

22Kidháblátsik, tu kontsal abal ka kó'oy i cha'attaláb k'al jeché' an tak'ixtaláb xi tu utsáltsik, pos yab lej púlek an dhutsadh úw xi jeché' tu dhutsuntsámaltsik. **23**Ka cho'óbna'tsik abal an kidhábláb Timoteo, walkadhich; max ka ulich jik'at, ne'ech jeye ku júna' k'al naná' tam kin k'ale tu álna'tsik.

24Ka chapnédha' ejtal na ok'lékiltsik ani ejtal an belomtsik. Ti abtsal ti chapnédhomtaláb xu k'wajiltsik Italia.

25Ka bach'waltsik ech'ek'i nin alwa'tal na Dios. Anchan' ka t'ájan.

Nin dhutsadh úwil an abatwále

Santiago

Na Santiago in dhutsuntsal an belomtsik xi túk'i túk'i

1 Naná!, xu bij Santiago, xin k'wajat u t'ójontsal na Dios ani an Ajátikláb Jesukristo, u chapnédhál nin kidhtaltsik xi lajucháb nin chakámiltsik na Israel xi k'wajattsik túk'i túk'i ban k'ay'lá.

An chalpadhtaláb xi tál ba na Dios

²Kidháblábsik, yejat ki kulbétsik t'ajat tam exom a wat'náltsik xowa'kichk'i i yajtsiktaláb. ³Pos a cho'óbichtsik, ke tam a wat'náltsik i yajtsiktaláb abal ki chu'tat max tsubax lejtal ta belom, ne'ech ka ejtotsik ka kó'oy más an cha'attaláb. ⁴Por in tsubtalk'i lejtal ti ka kó'oysik jachan' an cha'attaláb; anchan', ne'ech tám ka likey más na ejattal abal ka ejtotsik ka kuxuy xowa'kichk'i i taktamixtaláb.

⁵Max jun xita' xi tatá'tsik u k'ibel i chalab, kin kontsi na Dios, pos Jajá! in pidhnál xowa'kichk'i ka kontsin. In pidhál ejtalk'itsik yandha' an ti chalab ani yab xata' k'wajat in utsál xita' k'ál ti ka kontsin. ⁶Por yejat kin konoy k'al

yantam i belomtaláb ani yab yejat kin jálk'úk'liy nin chalab; pos xita' in t'ajál anchan', in junwal jelti an ja' xu múnálk' xu júnáb túk'i túk'i k'al an ik'. ⁷Xita' xin jálk'úk'liyal nin chalab, yab yejat kin chalipay ke ne'ech ka pidhan xata' k'al an Ajátikláb. ⁸Xita' xi xo' in lé! jun xata' ani kalám k'e'et, yab in ko'ol lujat nin chalab.

⁹An kidháblábsik xi ch'ojontál, yejat ka kulbé tam kin chalipay ke púlek tin tamét na Dios, ¹⁰ani xi tumínladh, yejat jeye ka kulbé tam kin chalipay ke yab xata' in éy nin tumínladhtal tin tamét na Dios. Abal xi tumínladh t'ajat, in junwal jelt in wichíl an ch'ojóltsik, xi yab u lej owel. ¹¹Tam ka eblin na k'itsá ani ka yajbé t'ajat an k'ak'al, u wayél an ch'ojól, u chujk'anal nin wichíl ani u talél nin labídh. Anchan' jeye ti ne'ech ka ok'on an tumínladh inik lejat in óntsal ti t'ojnal.

Tam ku taktamiyat

¹²K'ijidh t'ajat xita' xin kuxyal k'al i cha'attaláb, an yajtsiktaláb; abal tam kin kuxúch jachan' an